

Katowice, 16.09.2017

Recenzja dorobku Pani dr hab. Renaty Marzec,
w związku z postępowaniem o nadanie tytułu profesora sztuk muzycznych.

Zleceniodawca opinii:

Akademia Muzyczna im. Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy, Wydział Instrumentalny. Pismo Dziekana Wydziału Instrumentalnego, adt dr Mariusza Klimsiaka z dnia 5 lipca 2017 roku towarzyszące dokumentacji kandydatki; Pismo Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów z dnia 7 czerwca 2017 roku informującym o powołaniu mojej osoby, na podstawie art. 27 ust 4 ustawy z dnia 14.03.2003 o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki, (Dz.U. z 2016 r. poz. 882 ze zmianami), do składu recenzentów w postępowaniu o nadanie Pani dr hab. Renacie Marzec tytułu profesora sztuk muzycznych.

Podstawowe dane o kandydacie:

Pani dr hab. Renata Marzec (z d. Ratajczak), urodziła się dn. 25 kwietnia 1966 roku we Wrocławiu. W latach 1985-1990 odbyła studia w klasie wiolonczeli prof. Romana Suheckiego, w Akademii Muzycznej w Bydgoszczy. Po ukończeniu studiów została asystentką prof. Suheckiego, pracując na tym stanowisku do 1.10.1998 roku. Po przeprowadzeniu postępowania kwalifikacyjnego I stopnia, w dniu 19.02.1997 roku, otrzymała stanowisko adiunkta w klasie wiolonczeli w Akademii Muzycznej w Bydgoszczy. Stopień doktora habilitowanego”, nadany uchwałą Rady Wydziału Instrumentalnego Akademii Muzycznej im. Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy z dnia 14.05.2003, kandydatka otrzymała na podstawie rozprawy habilitacyjnej „Wiolonczela w utworach kameralnych Fryderyka Chopina. Styl, forma, faktura”.
Dnia 1.10.2004 roku Pani dr hab. Renata Marzec uzyskała, w wyniku konkursu, stanowisko profesora nadzwyczajnego Akademii Muzycznej w Bydgoszczy.
Kandydatka piastowała przez szereg lat wydziałowe funkcje kierownicze, uzyskiwane w wyniku wyborów na stanowisko dziekana i prodziekana:
01.09.1999 – 31.08.2002 - Prodziekan Wydziału Instrumentalnego;
22.05. 2002, w wyniku wyborów na kadencję 2002 -2005 – Dziekan Wydziału Instrumentalnego;
17.05.2005 – wybór na Dziekana Wydziału Instrumentalnego na kadencję 2005-2008;
22.04.2005 – wybór na Prodziekana Wydziału Instrumentalnego na kadencje 2008-2012;
24.04.2012 – wybory na Dziekana Wydziału Instrumentalnego na kadencję 2012-2016;
W okresie od 1.10.2008 do 31.08.2012 Pani dr hab. Renata Marzec pełniła funkcję Kierownika Studiów Doktoranckich.

Aktualnie Pani dr hab. Renata Marzec prowadzi klasę wiolonczeli, w której w roku akademickim 2016/2017 studiowało 10 studentów na studiach I i II stopnia oraz 3 studentów na studiach doktoranckich.

Obok działalności dydaktycznej, w tym także w szkolnictwie I i II stopnia (szkoły muzyczne w Toruniu i Inowrocławiu), kandydatka zajmuje się aktywnie działalnością artystyczną jako solistka i kameralistka. Wraz z mężem Radosławem Marcem tworzy zespół kameralny CELLORGANIC (wiolonczela z organami), współpracuje z wielu instrumentalistami oraz z zespołami, a w swym dorobku ma także wieloletnią współpracę z orkiestrą kameralną Capella Bydgosiensis. Występowała w Polsce, Włoszech, Hiszpanii i Meksyku.

Ocena dorobku

Dorobek artystyczny

Działalność artystyczna kandydatki obejmuje w pierwszym rzędzie koncerty solowe i kameralne, ukazujące artystkę o niezwykle szerokim repertuarze i zainteresowaniach. Jak zaznaczyła to kandydatka w swoim autoreferacie, najbliższa jest jej kameralistyka w różnych składach, co nie dziwi, zważywszy, że wiolonczelista – z natury swego instrumentu, współpracuje zwykle z innym instrumentalistą, głównie z pianistą-akompaniatorem. Dołączony do dokumentacji wykaz koncertów pokazuje jednak, że z równym zaangażowaniem Pani dr hab. Renata Marzec wykonuje muzykę na wiolonczelę solo jak i z towarzyszeniem fortepianu a także w różnych składach kameralnych. Przegląd repertuaru i rodzaju koncertów ukazują niezwykle twórcze podejście do własnej działalności artystycznej. Kandydatka nie poprzestaje na poznanym niegdyś repertuarze, wykorzystywanym w licznych koncertach, ale ciągle go poszerza, sięgając do utworów oryginalnych jak i do transkrypcji, wykonując utwory solowe, z akompaniamentem, z towarzyszeniem innych instrumentów, wreszcie współpracując z zespołami kameralnymi, w których gra zarówno solowo jak i w grupie wiolonczel. Dokumentacja, obejmująca okres od 1992 r. do 2017 r. wymienia 135 koncertów, wykonywanych na licznych w Polsce festiwalach, w cyklach tematycznych, w stałych imprezach muzycznych organizowanych w salach koncertowych i świątyniach. Wśród miejsc koncertowania na pierwszy plan wysuwają się miasta polskie, z samą Bydgoszczą i okolicznymi ośrodkami muzycznymi. Jest to dowodem troski o stałą obecność w życiu muzycznym własnego środowiska i dbałości o wysoki poziom kultury muzycznej ziemi bydgoskiej. Na szczególne podkreślenie zasługuje udział w licznych koncertach organizowanych przez macierzystą uczelnię, w tym udział w cyklicznych „Bydgoskich Wtorkach Muzycznych”, w cyklu „Akademia w Zabytkach Bydgoszczy” oraz koncertach okolicznościowych. Wielokrotne występowanie w uznanych imprezach muzycznych potwierdza, że Pani Renata Marzec jest artystką o ustalonej renomie, cenioną w świecie muzycznym i chętnie słuchaną. Dowodem na to jest m.in. wielokrotny udział w festiwalach w Pałacu w Lubostroniu, w festiwalach kameralnych i organowych w Inowrocławiu, Zakopanem, Świnoujściu, Żaganiu, Ostromecku, a ostatnio także w liczących się festiwalach kameralno-organowych takich jak „Jesień organowa w powiecie Bieruńsko-Lędzkim”, Festiwal w Tarnowskich Górach, festiwal w Legionowie, Toruniu, Płocku i Włocławku. Trudno wymienić wszystkie te miejsca, w których rozbrzmiewała muzyka wiolonczelowa w wykonaniu kandydatki. Koncerty o zróżnicowanym charakterze, wymagające różnego repertuaru i dostosowane do potrzeb danej imprezy wymagają od artysty ciągłego rozwijania swych umiejętności, poszukiwań i poszerzania repertuaru. Te dynamikę i twórcze podejście do wykonawstwa widać w działalności Pani Renaty Marzec. W repertuarze znajdują się zarówno dzieła klasyki na wiolonczelę solo (Bach), solowe utwory romantyczne i

współczesne (Ysaye, Albeniz, Cinzadze, Sielicki), utwory z akompaniamentem fortepianu czy organów, w tym sonaty wiolonczelowe Beethovena, Brahmsa, Hindemitha, Vivaldiego, liczne utwory muzyki dawnej, transkrypcje na wiolonczelę i fortepian lub organy a także duety, tria i kwintety. Kameralne dzieła, wykonywane wspólnie ze skrzypkiem, oboistą czy flecistą, a także z pianistami czy klawesynistami, znacznie ubogacają repertuar kandydatki. Znajdziemy tu klasyczne układy na wiolonczelę z basso continuo, z akompaniamentem fortepianu czy klawesynu, a od 2005 roku z organami, w duecie z mężem kandydatki – Radosławem Marcem. Warto dodać, że Państwo Marcowie założyli duet wiolonczelowo-organowy CELLORGANIC, zapraszając także do współpracy innych instrumentalistów. Warte odnotowania są występy w trio (skrzypce, wiolonczela, fortepian), w kwartecie (skrzypce, altówka, wiolonczela, fortepian) oraz w kwintecie (dwoje skrzypiec, altówka, wiolonczela, fortepian). Współpraca w przytoczonych składach pozwoliła na włączenie do repertuaru kandydatki takich dzieł jak tria fortepianowe, Haydna, Mozarta, Brahmsa, Borodina, Szostakowicza, kwartetów Faure, Beethovena oraz kwintetów fortepianowych Szostakowicza, Schumanna i Brahmsa a także wielu innych dzieł.

Wśród współwykonawców znajdują się muzycy o ustalonej renomie i dorobku, co gwarantuje wysoki poziom artystyczny. Wśród pianistów wymienić można Magdalenę Swatowską, Joannę Czaplinską-Wróblewską, Marcina Kopczyńskiego, B. Wezner, Radosława Kurka, zaś w licznych koncertach z towarzyszeniem organów kandydatce towarzyszy Radosław Marzec. W składach kameralnych artystce partnerują skrzypkowie: Paweł Radziński, Bolesław Siarkiewicz, M.Orłowska, Iwona Augustyn, oboistka Justyna Bigus, altowiolistka Jadwiga Stanek.

Ważnym osiągnięciem artystycznym kandydatki jest płyta CD pt. „Borrowed Sound”, nagrana wspólnie z organistą Radosławem Marcem (wyd. Solton 2016). Nagranie zawiera zarówno utwory solowe (I.Albeniza, E.Ysaya) jak i utwory z towarzyszeniem organów (J.S.Bacha, M.Brucha i C.Saint-Seansa). Płyta jest znakomitą wizytówką artystki: ukazuje jej muzykalność, wrażliwość, zdolność do autentycznego przekazu emocji zawartej w dziele. Z pewnością powinna stać się wstępem do dalszych nagrań płytowych, prezentujących szeroki repertuar wiolonczelowy z organami, fortepianem a także dzieła solowe (m.in. Bacha) zasygnalizowane na prezentowanym nagraniu.

Dorobek artystyczny Pani dr hab. Renaty Marzec ukazuje w jej pełni osobowość artystyczną o sprecyzowanym, dojrzałym profilu. Bogaty repertuar i szerokie zainteresowania twórcze, na które składa się także różnorodność uprawianej działalności koncertowej, pozwalają na wysoką ocenę tego dorobku i jego ważny wkład w kulturę muzyczną.

Dorobek naukowy

Na dorobek naukowy kandydatki składają się różne formy aktywności na polu refleksji naukowej, zwłaszcza w postaci licznych recenzji w przewodach doktorskich i habilitacyjnych, a także prowadzeniu prac licencjackich, magisterskich i doktorskich. Pani dr hab. Renata Marzec jest autorką sześciu recenzji, tematycznie związanych z problematyką muzyki wiolonczelowej w różnych aspektach wykonawczych i historycznych. Recenzje te sporządzone zostały dla Akademii Muzycznych w Bydgoszczy, Poznaniu, Krakowie i Gdańsku. Trzy z nich sporządzone zostały na polecenie Centralnej Komisji d/s Stopni i Tytułów. Z tego samego polecenia kandydatka pełniła funkcje sekretarza w postępowaniu habilitacyjnym dr Bożeny Maciejowskiej. W macierzystej uczelni konsultowała ponad dwadzieścia prac magisterskich i licencjackich, aktualnie prowadzi trzy prace doktorskie. Była także recenzentem publikacji Agnieszki Kaszuby pt. Moja wiolonczela, wydanej przez oficynę Eufonium.

Od kilku lat kandydatka pełni również funkcję konsultanta Centrum Edukacji Artystycznej.

Dorobek dydaktyczny i organizacyjny

Obok bogatej działalności artystycznej Pani dr hab Renata Marzec prowadzi od wielu lat działalność dydaktyczną. Rozpoczęła ją w momencie ukończenia studiów, zostając w 1990 roku asystentką swojego profesora w klasie wiolonczeli. Przechodząc przez wszystkie stopnie kariery akademickiej kształciła cały czas młodych wiolonczelistów, prowadząc ich do dyplomów na studiach licencjackich i magisterskich. Od 1997 roku do chwili złożenia dokumentacji wykształciła 29 absolwentów (pierwszych czworo wspólnie z Profesorem Romanem Sucheckim), obecnie kształcąc także trójkę wiolonczelistów na studiach trzeciego stopnia. W 2016 roku studia doktoranckie ukończyło już dwoje wiolonczelistów.

Doświadczenie pedagogiczne, zdobywane przez lata rzetelnej pracy, stało się także bazą do dzielenia się nim w szerszym, niż tylko uczelniane, środowisku muzycznym. Pani Renata Marzec jest cenionym wykładownicą warsztatów, kursów i seminariów poświęconych muzyce wiolonczelowej i kameralistyce. W okresie od 2006 roku uczestniczyła jako wykładownica w 23 kursach interpretacyjnych, letnich akademiach muzycznych, warsztatach i kursach mistrzowskich. Do najważniejszych należą:

- Letnia Akademia Muzyczna w Bałszycach (2006)
- Letnie Warsztaty Muzyczne w Mławie (2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012)
- Warsztaty Muzyczne w Radziejowie (2009, 2013, 2014, 2015, 2016)
- Warsztaty Wiolonczelowe dla uczniów i pedagogów we Włocławku (2014)
- Kursy Mistrzowskie dla wiolonczelistów w Akademii Sztuk w Bratysławie (Słowacja) 2015;
- Wiosenne Kursy Wiolonczelowe w Szafarni (2017).

Rezultatem pracy pedagogicznej są sukcesy studentów na krajowych i międzynarodowych konkursach wiolonczelowych i kameralnych oraz sukcesy uczniów dwóch szkół średnich (Inowrocław, Toruń), w których Pani Renata Marzec również prowadziła zajęcia dydaktyczne. Dokumentacja wymienia 26 różnego rodzaju nagród, wyróżnień, promocyjnych występów krajowych i zagranicznych oraz uzyskanych stypendiów, jako sukcesów wychowanków kandydatki. Świadczy to o skuteczności pracy pedagogicznej i właściwym kierunku nauczania a także aktywności, mobilizującej uczniów i studentów do wysiłku konkursowego. Wielu z wymienionych w dokumentacji laureatów konkursów prowadzi działalność artystyczną, co tak komentuje kandydatka w swej dokumentacji: „*Wielu moich wyróżniających się absolwentów klasy wiolonczeli takich jak Miłosz Drogowski, Kamila Poznysz, Agnieszka Kaszuba, Ewa Wesołowska, Joanna Laskowska, Ewa Witzczak, Dominika Molenda oraz członkowie zespołów kameralnych (skrzypkowie i pianiści) – Marzena Mazurek, Michał Szalach, Michał Marcinkowski, Marcin Krakowiak, Bartłomiej Wezner, Marek Wroniszewski, Paweł Kaliski, Michał Szymanowski – prowadzi działalność artystyczną, występują na zagranicznych tournée, nagrywają płyty (solowe oraz w zespołach kameralnych muzyki dawnych epok i współczesnej)*”.

Działalność dydaktyczna Pani dr hab. Renaty Marzec ściśle wiąże się z przedsięwzięciami organizacyjnymi, których celem jest uaktywnienie środowiska muzycznego, w tym zwiększenie aktywności własnej uczelni i ubogacenie oferty edukacyjno-artystycznej. Pełnione funkcje dziekana i prodziekana pozwoliły na wspieranie inicjatyw jednostek uczelnianych i wsparcie organizacyjne oraz merytoryczne wielu przedsięwzięć. Od 2005 roku w bydgoskiej Akademii Muzycznej odbyły się, przy aktywnym udziale organizacyjnym Pani dr hab. Renaty Marzec, 24 przedsięwzięcia naukowo-artystyczne z udziałem polskich i zagranicznych artystów, pedagogów, naukowców. Poświęcone one były problematyce interpretacyjnej muzyki fortepianowej, organowej kameralnej, zagadnieniom warsztatu wykonawczego, problematyce badawczej muzyki dawnej, akompaniamentu, specjalistycznym aspektom wykonawstwa oraz prezentacjom wybranych zagadnień pedagogicznych. Waga

tych przedsięwzięć jest dla środowiska muzycznego ogromna, a jej dodatkowym walorem jest integracja środowiska muzycznego i wzajemna wymiana doświadczeń. W niektórych imprezach cyklicznych, takich jak Międzynarodowy Festiwal Muzyki Organowej i Kameralnej w Markowicach, Pani dr hab. Renata Marzec pełniła funkcję Kierownika Artystycznego i koordynatora organizacyjnego.

Imponujący dorobek pedagogiczny kandydatki oraz zaangażowanie w sprawy organizacyjne uczelni i bydgoskiego środowiska muzycznego stanowią ważny wkład do polskiego życia muzycznego i stanowią o sile tego środowiska.

Potwierdzeniem osiągnięć Pani dr hab. Renaty Marzec są liczne odznaczenia, nagrody i wyróżnienia, przyznawane przez władze uczelni, władze szkół muzycznych, Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego, Marszałka Województwa oraz Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Trzyznaście takich wyróżnień jest dowodem na wysoką ocenę pracy, osiągnięć artystycznych i pedagogicznych przez środowisko jak i instytucje kultury.

Dorobek w zakresie kształcenia kadry:

Przedstawiona już w poprzednich punktach działalność pedagogiczna i artystyczna, wiążąca się także z pełnionymi w uczelni funkcjami, wymieniała niektóre obszary promocji młodych kadr naukowo-dydaktycznych, niemniej warto przytoczyć jeszcze raz najważniejsze elementy tego obszaru działalności Pani dr hab. Renaty Marzec.

- 2016 rok – zamknięcie przewodu doktorskiego i nadanie stopnia doktora Michałowi Szałachowi (AM Bydgoszcz) – temat pracy: „Wybrana twórczość skrzypcowa Tadeusza Paciorkiewicza. Z problematyki zagadnień stylistycznych i interpretacyjnych”.

- 2016 rok – zamknięcie przewodu doktorskiego i nadanie stopnia doktora Michalinie Rodzińskiej (AM Bydgoszcz) – temat pracy; „Różnorodność form, stylów i inspiracji w wybranych dziełach George’a Enescu opublikowanych po śmierci artysty”.

Doktoraty wszczęte, w których Pani dr hab. Renata Marzec jest promotorem:

- 2014 r. - mgr Kamil Walasek – temat pracy” Sonaty Johannesa Brahmsa w transkrypcjach na altówkę oraz ich znaczenie w praktyce estradowej altowiolisty”

- 2015 r. - mgr Cecylia Stanecka – temat pracy: „Twórczość wiolonczelowa Szymona Laksa. Przeobrażenia stylistyczne oraz źródła inspiracji w kontekście interpretacji dzieła muzycznego”.

- 2016 r. – mgr Ewa Witczak – temat pracy: „Włoska wirtuozeria sonat wiolonczelowych op. 1 Salvatore Lenzettiego. Wpływ teorii afektów na styl kompozytora”.

Kandydatka pełniła także funkcję Kierownika Studiów Doktoranckich, a jako Prodziekan i Dziekan Wydziału Instrumentalnego Akademii Muzycznej w Bydgoszczy uczestniczyła we wszystkich komisjach oceniających kandydatów do przewodów doktorskich i habilitacyjnych. Siedmiokrotnie też pełniła funkcję recenzenta w przewodach doktorskich i habilitacyjnych. Poprzez prace nad reorganizacją struktur związanych z podnoszeniem kwalifikacji i poziomu dydaktyki (m.in. Krajowe Ramy Kwalifikacji) czynnie uczestniczyła w promowaniu młodych kadr naukowo dydaktycznych.

Konkluzja

Pani dr hab. prof. AM Renata Marzec należy do czołowych artystów-wiolonczelistów w Polsce, jest także wybitnym pedagogiem, obdarzonym umiejętnościami i kompetencjami, które zapewniają wysoki poziom dydaktyki i

gwarantują profesjonalne przygotowanie absolwentów do pracy artystycznej, naukowej i pedagogicznej. Jest także obdarzona wysokimi umiejętnościami organizacyjnymi, co potwierdziła działalnością na stanowiskach prodziekana i dziekana Wydziału Instrumentalnego. Wielokrotny wybór na te stanowiska świadczy o dużym zaufaniu środowiska Akademii Muzycznej w Bydgoszczy do kandydatki i uznaniu dla Jej kompetencji.

Osiągnięcia artystyczne i naukowe, a także dydaktyczne i organizacyjne oraz dorobek w zakresie kształcenia kadry stanowią ważny wkład w kulturę muzyczną w Polsce. Stanowią jej ważny składnik i wpływają na pozytywne postrzeganie polskiej kultury muzycznej w świecie.

Niniejszym stwierdzam, że dorobek artystyczny, naukowy, dydaktyczny, organizacyjny oraz w zakresie kształcenia kadry Pani dr hab. prof. AM Renaty Marzec całkowicie spełnia wymagania art. 26 ustawy z dnia 14.03.2003 roku. Dorobek ten w pełni przyjmuję i popieram bez zastrzeżeń wnioskiem o nadanie Pani dr hab. Renacie Marzec tytułu profesora sztuki.

Prof. zw. dr hab. Julian Gembalski